

Тих глас потъпна пламтяща вест: една чета от 70 младежи из Търновския край, начело с хаджи Ставри Койнов, капитан доброволец от Кримската война, развяла байрак и излязла в Балкана.

По докато Николай си прибираше нещата, готов да потегли на следния ден там, където го повикат щом бунтът обхване всички български селища, разнесе се нова, страшна вест, шепната от ухо на ухо: турците разпръснали момчетата, които се изпокрили в горите на габровския Балкан, заловили 12 бунтовника, които се били върнали в Търново, някои от тях изпратили далъ за Варна, четирима умрели по пътя... Кой ли бяха?

И в Белград пристигаха вестите, една след друга, все по-тревожни.

Беше започнало.

Тий дълго очакването.

Кримският волентир бе развял байрака на свободата в гордия Балкан. Всичко бе готово. Българите от Браила и Галац, от Одеса и Цариград, от Виена, Москва и Париж... Всички чанаха изтърпнали.

В Трявна Спасейков и поп Кож разгорещено спореха дали е било разумно да се излиза в планината преди Сърбия да обяви войната на Турция, или погодът трябваше, според плана на Раковски, да се даде отговор.

В Севлиево даскал Марин записа в дневника си:

„Раздаде се слух, че избухнала война на Стара планина от габровски уж българи. С какво намерение? После ще се научим...“

Но младежите от тайните комитети добре познаваха намерението на своите вседоя и знаеха за какво бяха крили барут и куршуми.

Волентирите на Раковски, хиляда като тия на Гарибалди, чанаха само един знак. И помарът щеше да избухне, огромен, неудържим. Чанаха ги в Княжевац и от там, все по хребета на Балкана,